

man har brugt den geniale Fremgangsmaade at kalde ogsaa en handlende op, idet man har ment, at Handelsmanden repræsenterede Forbrugerne, og saa lovet sig adskilligt af den Konkurrence, man ventede sig af de to. Dog, Hovedpunktet er, at man har spurgt den Mand, der har naaet Toppunktet, om: hvad kan Du taale i Toldnedsættelse, og man har saa maaske faaet det Resultat presset ud af ham, at han kan taale en Nedsættelse af 50 pCt., og selvfølgelig nedsætter man denne Vares Beskyttelse med 50 pCt. Hvad er nu Virkningen heraf? Ja, den ligger maaske ikke saa nær; men Virkningen er dog, at den vedkommende Fabrikant og de 3, 4, 5, der ere naaede lige saa højt som han, for Fremtiden saa det Privilegium at være Fabrikanter i dette Fag. Det er ikke blot et Tankeeksperiment, men det er gjort gældende mangfoldige Gange, ogsaa i de sidste Dage, og ogsaa fra en Side, hvor man taler Fabrikanternes Sag, at man ikke kan staa sig ved en saadan Nedsættelse i Beskyttelsen. For de enkelte var det naturligvis meget rart at blive beskyttet for de Masse-Konkurrenser, der vokse op i Indlandet, for dem vilde det være en meget henstigtsmæssig Beskyttelse, naar den var afpasset saaledes, at de Fabrikanter, der nu omtrent ere naaede saa vidt som deres Konkurrenter i Udlandet, saa at de fremtidig kunde staa sig imod dem, kunde være garanterede mod at saa indenlandske Konkurrenter og derved nyde Udbyttet af, at de have bragt deres Arbejdere op til at kunne følge 200 Omdrejninger af Maskinen. Men det er det stik modsatte af det, som jeg har ført Ordet for, og som den Haandværkerstand, jeg fører Ordet for, vil. Resultatet vil jo blive at give den Fabrikant, der har naaet den størst mulige Fuldkommenhed, de bedste Vilkaar, medens vi ville, at der skal vokse en Skov af Konkurrenter op. Det er en uheldig Maade, hvorpaa man undertiden takserer det mindre Haandværks Stilling til Storindustrien. Man siger undertiden, og det er ogsaa sagt her, at det skader det mindre Haandværk, at Toldbeskyttelsen er saa høj, man gør det en Tjeneste ved at nedsætte den. Man har saaledes sagt til Skomagerner, at Følgen af de høje Toldsatser paa Fodtøj er, at der kommer Skotsjefabrikker. Nej, de komme aldeles ikke af den

Grund, Overgangen fra Haandværk til Fabrikindustri har ikke den mindste Sammenhæng med Toldlovgivningen. Var det saaledes, saa vilde Haandværkerstanden være for Toldnedsættelser, idet den anser Storindustrien for sin Modstander paa forskellige Omraader. Men sæt, at vi ingen Told havde, tro De saa, at Haandværket vilde være fri for Fabrikkonkurrencen? Have vi den ikke her i Landet, saa have vi den i Udlandet; en Fabrik f. Eks. i Malmø kan konkurrere lige saa umiddelbart og fuldstændigt med de indenlandske Skomagere som en Fabrik her i Landet. Det sfter allerede nu, hvad der kan ses af Listen over Indførsel af udenlandsk Fodtøj. Det erede Medlem for Slagelse (Røedt) hævdede, at Skomagernerne skulde gaa over til at sælge Fabrikfodtøj; ja, det ere de blevne nødt til for lang Tid siden. Det er fuldstændigt klart, at vi ikke kunne forhindre Fabrik anlæg her i Landet ved en Nedsættelse af Tolden. Nedsætte vi Tolden, saa ville de Fabrikker, som allerede ere her, kunne taale det; men for Haandværkeren, der arbejder dyrere end Fabrikkerne, bliver Konkurrencen dobbelt saa stor som før, baade med de udenlandske og med de indenlandske Fabrikker. Han vil sige: Min værste Fjende er de udenlandske Fabrikker, beskyt mig mod dem. Vokser der en Industri op her i Landet, saa ere vi her Herrer i vort eget Hus, og ligesom vi gennem Næringsløben søge at støtte det lille Haandværk mod Storindustrien, saa kan det godt være, at vi komme og bede det høje Ting om et eller andet, som det ikke har noget imod, f. Eks. en progressiv Indkomstskat for at tynge Storindustriens Vinger ned, eller hvilken anden passende Foranstaltning man nu bør tage. Men at tage Tolden bort for at hjælpe den indenlandske Virksomhed, det er kun at hjælpe os af Dynen og i Galmen. Hvis jeg var letsinndig, saa kunde jeg haabe, at en og anden vilde sige: Manden har Ret i noget af det, han siger, men bliver den Pris, vi maa betale for Beskyttelsen, ikke for dyr for Forbrugerne? Blandt andet kunde man sige, som det er blevet sagt over for den rørende Interesses for Arbejderne, der er kommen til Orde paa flere Omraader, om Arbejderne da egentlig ere tjente med Beskyttelsen, om de ikke vare